

ผลของการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานี้หาการสอนวิชาภูมิศาสตร์ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสอบถามที่ได้คืนมาเพื่อการวิเคราะห์จำนวนทั้งหมด 537 ชุด เป็นแบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน 10 ชุด แบบสอบถามครูสอนวิชาภูมิศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 34 ชุด แบบสอบถามนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 493 ชุด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เกี่ยวกับผู้บริหารโรงเรียน

ผู้บริหารโรงเรียนที่ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 10 คน เป็นผู้ชาย 4 คน ผู้หญิง 6 คน ทั้งสิ้นมีอายุต่ำสุด 31 ปี สูงสุด 58 ปี อายุเฉลี่ยของผู้บริหาร 46 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอายุคือ 2.963 คุณวุฒิของผู้บริหารทั้ง 10 คนแตกต่างกันคือ จบชั้นปริญญาโท 4 คน จบชั้นปริญญาตรี 3 คน และจบชั้นอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรที่เทียบเท่า 3 คน ทั้ง 4 คนที่จบชั้นปริญญาโทจำแนกเป็น M.A. in Secondary Education 2 คน อักษรศาสตรมหาบัณฑิต 1 คน และครุศาสตรมหาบัณฑิต 1 คน และสามคนที่จบชั้นปริญญาตรี คือ การศึกษามัธยมศึกษา 2 คน ครุศาสตรบัณฑิต 1 คน ประสบการณ์ในการทำงาน โดยคำนวณตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนมาแล้วอย่างน้อยที่สุด 1 ปี มากที่สุด 32 ปี ระยะเวลาคำนวณตำแหน่งผู้บริหารโดยเฉลี่ย 10.9 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการคำนวณตำแหน่งคือ 3.293

1.1 ปัญหาเกี่ยวกับการสอนตามความคิดของผู้บริหารเห็นว่าครูสอนวิชาภูมิศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีลักษณะตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ลักษณะของครูสอนวิชาภูมิศาสตร์ตามความเห็นของผู้บริหาร

ลักษณะ	เห็นว่าจริง		เห็นว่าไม่จริง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีความถนัดในการสอนวิชาภูมิศาสตร์	1	10	9	90
เข้าใจเนื้อหาในหลักสูตรภูมิศาสตร์ไม่เพียงพอ	1	10	9	90
เข้าใจถึงความมุ่งหมายในการสอนวิชาภูมิศาสตร์ไม่เพียงพอ	2	20	8	80
ไม่เห็นความสำคัญของวิชาภูมิศาสตร์ที่สอนอยู่	1	10	9	90
มีความชำนาญในการสอนวิชาภูมิศาสตร์ไม่เพียงพอ	2	20	8	80
มีความรู้ในวิชาภูมิศาสตร์ไม่กว้างขวางพอ	6	60	4	40
ไม่ค่อยใช้อุปกรณ์ในการสอนวิชาภูมิศาสตร์	7	70	3	30
ใช้อุปกรณ์ในการสอนวิชาภูมิศาสตร์ไม่ค่อยเป็น	4	40	6	60
ไม่ค่อยเสาะแสวงหาหรือสะสมอุปกรณ์วิชาภูมิศาสตร์	6	60	4	40
ไม่รู้จักทำตัวให้เข้ากับเหตุการณ์ไม่เหมาะสมกับการเป็นครูที่ดี	1	10	9	90
ไม่มีความรู้เกี่ยวกับวิธีสอนภูมิศาสตร์ที่ดี	-	-	10	100
การคิดตามผลการเรียนของนักเรียนมีอยู่น้อย	6	60	4	40
ไม่มีความกระตือรือร้นในการศึกษาอบรมความรู้เพิ่มเติม	2	20	8	80
ไม่ชอบสอนวิชาภูมิศาสตร์ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	-	-	10	100
ไม่รู้จักใช้หลักจิตวิทยาในการสอนวิชาภูมิศาสตร์	-	-	10	100
ไม่สามารถควบคุมชั้นเรียนได้ขณะทำการสอน	-	-	10	100
ขาดการติดต่อกับผู้ปกครอง ชุมชนเพื่อส่งเสริมการเรียนวิชาภูมิศาสตร์	8	80	2	20
ขาดการปรับปรุงวิธีสอนให้เป็นที่สนใจของนักเรียน	5	50	5	50

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลักษณะ	เห็นว่าจริง		เห็นว่าไม่จริง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ครูเข้ากับนักเรียนที่สอนไม่ค่อยได้	-	-	10	100
เตรียมการสอนไม่สม่ำเสมอ	5	50	5	50
มีปัญหาทางครอบครัว ฐานะเศรษฐกิจไม่ดี	2	20	8	80

จากตารางที่ 1 จะเห็นว่า ผู้บริหารส่วนมากคือ แยกในสปีเห็นว่าครูสอนวิชา
 ภูมิศาสตร์ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ขาดการติดต่อกับผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อส่งเสริมการเรียน
 วิชาภูมิศาสตร์ เจ็ดในสปีเห็นว่าครูสอนวิชาภูมิศาสตร์ไม่ค่อยใช้อุปกรณ์ในการสอน หกในสปี
 เห็นว่าครูสอนวิชาภูมิศาสตร์มีความรู้ไม่กว้างขวางพอในเนื้อหาวิชาภูมิศาสตร์ ไม่ค่อยเสาะ
 แสวงหาหรือสะสมอุปกรณ์การสอนวิชาภูมิศาสตร์ และไม่คอยติดตามผลการเรียนของนักเรียน
 ห้าในสปีเห็นว่าครูสอนวิชาภูมิศาสตร์เห็นว่าขาดการปรับปรุงวิธีสอนให้เป็นที่สนใจของนักเรียน
 และครูเตรียมการสอนไม่สม่ำเสมอ และผู้บริหารทั้ง 10 คนเห็นว่า ครูภูมิศาสตร์ชั้นมัธยม
 ศึกษาตอนต้นมีความรู้เกี่ยวกับการสอนที่ ชอบสอนวิชาภูมิศาสตร์ ควบคุมชั้นเรียนได้ดี
 รู้จิตวิทยาในการสอนเข้ากับนักเรียนได้ดี เก้าในสปีเห็นว่าครูภูมิศาสตร์ถนัดในการสอน
 เข้าใจเนื้อหาดี เห็นความสำคัญของวิชาภูมิศาสตร์ ทำตัวใดเหมาะสมดี ส่วนลักษณะอื่น ๆ
 ของครู ผู้บริหารเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง

1.2 ปัญหาที่เกิดขึ้นในการบริหาร ในการบริหารโรงเรียนผู้บริหารมีปัญหาคงตามตาราง
ที่ 2

ตารางที่ 2 ปัญหาการบริหารโรงเรียนของผู้บริหาร

ปัญหา	เห็นว่าจริง		เห็นว่าไม่จริง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีครูที่มีคุณวุฒิทางภูมิศาสตร์โดยเฉพาะ	3	30	7	70
ไม่มีห้องพอที่จะจัดเป็นห้องสังคมศึกษา	7	70	3	30
ไม่มีเงินพอที่จะจัดซื้ออุปกรณ์และหนังสือภูมิศาสตร์	5	50	5	50
ขาดการช่วยเหลือทางค่านวิชาการในวิชาภูมิศาสตร์	7	70	3	30
แบบเรียนของกระทรวงศึกษาธิการไม่คลุมเนื้อหาในหลักสูตร	3	30	7	70
โรงเรียนมีครูจำกัดทำให้เกิดปัญหาการจัดครูสอนตามสายวิชา 10	100		-	-

จากตารางที่ 2 จะเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนทั้ง 10 คน เห็นว่าครูในโรงเรียนมีจำกัด จึงมีปัญหาในการจัดครูสอนตามสายวิชาต่าง ๆ เจ็ดในสิบเห็นว่ามีครูที่มีคุณวุฒิทางภูมิศาสตร์พอ ไม่มีห้องพอที่จะจัดเป็นห้องสังคมศึกษา ขาดการช่วยเหลือทางค่านวิชาการในวิชาภูมิศาสตร์ และแบบเรียนที่ครอบคลุมเนื้อหาดีแล้ว ส่วนห้าในสิบเห็นว่าไม่มีเงินพอที่จะจัดซื้ออุปกรณ์ และหนังสือภูมิศาสตร์

2. ครูสอนวิชาภูมิศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

2.1 สถานภาพของครูสอนวิชาภูมิศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ครูสอนวิชาภูมิศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 34 คน เป็นครูผู้ชาย 9 คน หรือร้อยละ 26.47 เป็นผู้หญิง 25 คน หรือร้อยละ 73.53 ครูทั้ง 34 คนนั้นอายุน้อยที่สุด 21 ปี อายุมากที่สุด 46 ปี อายุเฉลี่ยของครูสอนวิชาภูมิศาสตร์ 32.50 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอายุคือ 7.54 คุณวุฒิของครูทั้ง 34 คน มีผู้ได้รับปริญญา 15 คน หรือร้อยละ 44.12 อีก 19 คนหรือร้อยละ 55.88 เป็นผู้ที่จบชั้น

ประกาศนียบัตร ในจำนวนผู้จบปริญญา 15 คนแยกเป็น การศึกษามัธยมศึกษา (กศ.ม.) 13 คน
 ครุศาสตร์บัณฑิต (ค.บ.) 1 คน และอักษรศาสตร์บัณฑิต (อ.บ.) 1 คน ส่วนผู้ที่ได้รับ
 ประกาศนียบัตร 19 คนแยกเป็น ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.สูง) 9 คน
 ประกาศนียบัตรพิเศษครูมัธยม (พ.ม.) 8 คน ประกาศนียบัตรครูมัธยม (ป.ม.) 1 คน
 ประกาศนียบัตรครูประถม (ป.ป.) 1 คน

ประสบการณ์ในการสอนวิชาภูมิศาสตร์ของครูภูมิศาสตร์ทั้ง 34 คน ผู้ที่มีประสบการณ์
 น้อยที่สุด 1 ปี มากที่สุด 15 ปี ประสบการณ์ในการสอนวิชาภูมิศาสตร์โดยเฉลี่ย 4.45 ปี
 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสบการณ์ในการสอนวิชาภูมิศาสตร์ คือ 3.67 จำนวน
 ชั่วโมงการสอนของครูภูมิศาสตร์สอนวิชาภูมิศาสตร์ สอนน้อยที่สุด 4 ชั่วโมง สอนมากที่สุด
 24 ชั่วโมง จำนวนชั่วโมงการสอนวิชาภูมิศาสตร์โดยเฉลี่ย 12.09 ชั่วโมง ส่วนเบี่ยงเบน
 มาตรฐานของจำนวนชั่วโมงการสอนวิชาภูมิศาสตร์ คือ 6.32 ครูภูมิศาสตร์
 นอกจากจะสอนวิชาภูมิศาสตร์แล้วยังต้องสอนวิชาในสายอื่น ๆ อีกนอกจากในสายสังคมศึกษา
 ในจำนวนครูภูมิศาสตร์ 34 คน ต้องสอนวิชาสายอื่นถึง 11 คน โดยสอนวิชาสุขศึกษา 2 คน
 วิชาคณิตศาสตร์ 2 คน วิชาคหกรรมศิลป์ 3 คน วิชาภาษาไทย 2 คน วิชาภาษาอังกฤษ
 1 คน วิชาวิทยาศาสตร์ 1 คน จำนวนชั่วโมงที่ครูภูมิศาสตร์ไปสอนวิชาอื่นต่อสัปดาห์ ตั้งแต่
 2 - 18 ชั่วโมง จำนวนการสอนวิชาอื่นโดยเฉลี่ยต่อสัปดาห์ 5.54 ชั่วโมง ส่วนเบี่ยงเบน
 มาตรฐานของจำนวนชั่วโมงที่สอนวิชาอื่นต่อสัปดาห์ คือ 4.35

ในจำนวนครูสอนวิชาภูมิศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 34 คน เป็นครูสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 10 คน ครูสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 7 คน ครูสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 8 คน ครูสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 4 คน และเป็นครูสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง 3 5 คน นอกจากการสอนตามปกติแล้ว ครูภูมิศาสตร์ต้องไปทำงานอื่น ๆ อีก 26 คน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 งานพิเศษอื่น ๆ ของครูภูมิศาสตร์

งานที่ทำ	จำนวน	ร้อยละ
เป็นหัวหน้าสายวิชาหรือที่ปรึกษาทางวิชาการ	5	19.33
เป็นครูประจำชั้น	8	30.77
เป็นครูช่วยงานคานซุรการ	7	26.93
เป็นเจ้าหน้าที่ห้องสมุดโรงเรียน	6	23.07

จากตารางที่ 3 จะเห็นว่าครูภูมิศาสตร์ต้องไปทำงานอื่น ๆ นอกจากการสอนคือมากที่สุดเป็นครูประจำชั้น รองลงมาช่วยคานซุรการ เจ้าหน้าที่ห้องสมุด และเป็นหัวหน้าสายวิชาหรือที่ปรึกษาทางวิชาการ

ส่วนงานคานการสอนพิเศษ มีครู 8 คนที่สอนพิเศษที่โรงเรียนนอกเวลาราชการ และมีครูภูมิศาสตร์เพียงสองคนที่ประกอบอาชีพคานอื่นคือ เป็นตัวแทนบริษัทประกันชีวิต และประกอบอาชีพทางคานคานชาย

ครูภูมิศาสตร์ส่วนมากได้ศึกษาวิชาภูมิศาสตร์มามากพอควร วิชาภูมิศาสตร์ที่ครูเคย
ศึกษามา ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 วิชาภูมิศาสตร์ที่ครูเคยเรียนมา

วิชา	จำนวนที่เคยเรียน	ร้อยละ
ภูมิศาสตร์กายภาพ	34	100
ภูมิศาสตร์เศรษฐกิจ	31	91.17
ภูมิศาสตร์เศรษฐกิจประเทศไทย	29	85.29
ภูมิศาสตร์ประเทศไทย	32	94.11
ภูมิศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้	26	76.47
ภูมิศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียกลาง	21	61.76
ภูมิศาสตร์ยุโรป	26	76.47
ภูมิศาสตร์แอฟริกา	12	35.29
ภูมิศาสตร์อเมริกาเหนือ	20	58.82
ภูมิศาสตร์อเมริกาใต้	18	52.94
ภูมิศาสตร์ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์	20	58.82
ภูมิศาสตร์การเมือง	16	47.06
ภูมิศาสตร์มรสุมเอเชีย	29	85.29
การสงวนทรัพยากรธรรมชาติ	28	82.35
การอ่านและการทำแผนที่	22	64.70
อุทุนิยมวิทยา	4	11.76
สมุทรศาสตร์	6	17.65
ภูมิศาสตร์ประชากร	7	20.59
นครภูมิศาสตร์	2	5.88
วิธีสอนภูมิศาสตร์	26	76.47

จากตารางที่ 4 จะเห็นว่าครุภูมิศาสตร์ทั้ง 34 คนเคยเรียนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพมาแล้ว วิชาที่มีครุกว่าร้อยละ 90 เคยเรียนมาแล้วคือ วิชาภูมิศาสตร์ประเทศไทย ภูมิศาสตร์เศรษฐกิจ วิชาที่มีครุกว่าร้อยละ 80 เคยเรียนมาแล้วคือ วิชาภูมิศาสตร์เศรษฐกิจ ประเทศไทย ภูมิศาสตร์มรสุมเอเชีย การสงวนทรัพยากรธรรมชาติ และวิชาที่ครุมากกว่าร้อยละ 70 เคยเรียนมาแล้ว คือวิชาภูมิศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ภูมิศาสตร์ยุโรป และวิธีสอนภูมิศาสตร์ นอกจากวิชาที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นว่ามีผู้เคยเรียนมาน้อยมักเป็นวิชา ภูมิศาสตร์เฉพาะลงไป และวิชาที่ครุเคยเรียนมาไม่ถึงร้อยละ 20 คือวิชาภูมิศาสตร์ประชากร สมุทรศาสตร์ อุตุนิยมวิทยา นครภูมิศาสตร์

ครูสอนวิชาภูมิศาสตร์ทั้ง 34 คนนี้ ชอบสอนวิชาภูมิศาสตร์เพียง 30 คน ก็ร้อยละ 88.24 ผู้ที่ชอบสอนวิชาภูมิศาสตร์ให้เหตุผล ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ครูที่ชอบสอนวิชาภูมิศาสตร์
(N = 30)

เหตุผล	จำนวน	ร้อยละ
วิชาภูมิศาสตร์เป็นวิชาที่ให้ความรู้และความเข้าใจอันเป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหาชีวิตประจำวัน	24	80.00
วิชาภูมิศาสตร์ที่ช่วยในการฝึกทักษะด้านการสังเกต การพิจารณา มีเหตุผล และรู้วิธีแก้ปัญหา	25	83.33
วิชาภูมิศาสตร์เป็นวิชาที่มีความก้าวหน้าอันเกี่ยวกับเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต	19	63.33
วิชาภูมิศาสตร์เป็นวิชาที่น่าสนใจ มีเนื้อหาสนุกสนาน	17	56.66
วิชาภูมิศาสตร์เป็นวิชาที่ช่วยให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างชาติ	19	63.33
สมัครสอนควยใจรักวิชาภูมิศาสตร์	6	20.00
สนใจและได้รับการฝึกหัดมาทางการสอนวิชาภูมิศาสตร์โดยเฉพาะ	7	23.33

จากตารางที่ 5 จะเห็นว่าครูที่ชอบสอนวิชาภูมิศาสตร์จำนวนมาก คือมากกว่าร้อยละ 80 ให้เหตุผลว่า ชอบสอนวิชาภูมิศาสตร์เพราะวิชาภูมิศาสตร์ช่วยในการฝึกทักษะด้านการสังเกต การพิจารณา มีเหตุผลและรู้วิธีแก้ปัญหา ให้ความรู้ความเข้าใจอันเป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหาชีวิตประจำวัน มีครูส่วนน้อย คือเพียงกว่าร้อยละ 20 ให้เหตุผลว่า ชอบสอนวิชาภูมิศาสตร์เพราะมีใจรักวิชาภูมิศาสตร์ มีความสนใจ ได้รับการฝึกหัดมาทางการสอนวิชาภูมิศาสตร์โดยเฉพาะ ส่วนเหตุผลที่ว่าไม่ถนัดสอนวิชาอื่นนอกจากวิชาภูมิศาสตร์ไม่มีครูคนใดตอบ

ส่วนครูที่ไม่ชอบสอนวิชาภูมิศาสตร์ 4 คน หรือร้อยละ 11.76 ของครูทั้งหมด
ครูที่ไม่ชอบสอนให้เหตุผลตามตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ครูภูมิศาสตร์ที่ไม่ชอบสอนวิชาภูมิศาสตร์

(N = 4)

เหตุผล	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ถนัดสอนวิชาภูมิศาสตร์	1	25
ไม่เคยสอนวิชาภูมิศาสตร์มาก่อน	2	50
ไม่ได้รับการฝึกเกี่ยวกับการสอนวิชาภูมิศาสตร์	1	25
ไม่มีความรู้เกี่ยวกับวิชาภูมิศาสตร์พอที่จะสอนนักเรียนได้	1	25
ไม่สามารถสอนให้นักเรียนเข้าใจได้ดี	1	25
การสอนต้องหาอุปกรณ์อยู่เสมอ	1	25

จากตารางที่ 6 จะเห็นว่าในจำนวนครูสอนวิชาภูมิศาสตร์ที่ไม่ชอบสอนมากที่สุด
ให้เหตุผลว่า ไม่เคยสอนวิชาภูมิศาสตร์มาก่อนถึงร้อยละ 50 นอกนั้นให้เหตุผลว่า ไม่ถนัด
สอนวิชาภูมิศาสตร์ ไม่ได้รับการฝึกเกี่ยวกับการสอนวิชาภูมิศาสตร์ ไม่มีความรู้เกี่ยวกับวิชา
ภูมิศาสตร์พอที่จะสอนนักเรียนได้ ไม่สามารถสอนให้นักเรียนเข้าใจได้ดี และการสอนต้อง
หาอุปกรณ์อยู่เสมอ

2.2 ปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดจากผู้บริหารโรงเรียนซึ่งมีลักษณะดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูภูมิศาสตร์

ลักษณะ	เห็นว่าจริง		เห็นว่าไม่จริง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เห็นความสำคัญและคุณค่าของวิชาภูมิศาสตร์	2	5.88	32	94.12
ไม่ค่อยให้ความร่วมมือกับครูสอนวิชาภูมิศาสตร์	7	20.59	27	79.41
ชอบจัดครูที่ไม่ถนัดสอนวิชาภูมิศาสตร์มาทำการสอน	12	35.29	22	64.71
ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการสอนวิชาภูมิศาสตร์เท่าที่ควร	6	17.65	28	82.35
ไม่สนับสนุนให้ครูภูมิศาสตร์ศึกษาหรือเข้าอบรมเพิ่มเติม	8	23.53	26	76.47
ชอบวินิจฉัยสั่งงานเกี่ยวกับการสอนวิชาภูมิศาสตร์โดยไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นจากครูผู้สอน	3	8.83	31	91.17
ไม่ติดตามผลการเรียนการสอนวิชาภูมิศาสตร์เท่าที่ควร	6	17.65	28	82.35
ไม่ตั้งงบประมาณการซื้ออุปกรณ์วิชาภูมิศาสตร์เท่าที่ควร	12	35.29	22	64.71
มีความเห็นว่าใครก็สอนวิชาภูมิศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นได้	12	35.29	22	64.71
ไม่ส่งเสริมการสอนภูมิศาสตร์แผนใหม่ เช่น การไปทัศนศึกษา	17	50.00	17	50.00
เห็นว่าครูภูมิศาสตร์มีความสามารถน้อยกว่าครูสอนวิชาอื่น	11	32.34	23	67.66
ชอบจัดให้ครูภูมิศาสตร์สอนมากเกินไปไม่มีเวลาเตรียมการสอน	12	35.29	22	64.71
จัดให้ครูภูมิศาสตร์สอนวิชาสายอื่น ๆ ที่ไม่ถนัดด้วย	15	44.11	19	55.89

จากตารางที่ 7 จะเห็นว่าครูภูมิศาสตร์ส่วนมากที่เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนทำให้เกิดปัญหา คือร้อยละ 50 เห็นว่าผู้บริหารไม่ส่งเสริมการสอนภูมิศาสตร์แผนใหม่ เช่น การไปทัศนศึกษา รองลงมาร้อยละ 44.11 เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนจัดให้ครูภูมิศาสตร์ไปสอนวิชาสายอื่น ๆ ที่ไม่ถนัดค่อย นอกจากนั้นมีครูกว่าร้อยละ 30 มีความเห็นว่าผู้บริหารชอบจัดครูที่ไม่ถนัดสอนวิชาภูมิศาสตร์มาทำการสอน ไม่ตั้งงบประมาณการซื้ออุปกรณ์วิชาภูมิศาสตร์เท่าที่ควร เห็นว่าใครก็สอนวิชาภูมิศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นได้ จัดให้ครูภูมิศาสตร์สอนมากเกินไปจนไม่มีเวลาเตรียมการสอน และเห็นว่าครูภูมิศาสตร์มีความสามารถน้อยกว่าครูสอนวิชาอื่น ๆ ส่วนลักษณะอื่น ๆ ของผู้บริหารครูส่วนมากเห็นว่าคือประมาณร้อยละ 90 ที่เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนเห็นความสำคัญของวิชาภูมิศาสตร์ และการวินิจฉัยสั่งงานเกี่ยวกับการสอนวิชาภูมิศาสตร์ ผู้บริหารต้องปรึกษาและรับฟังความคิดเห็นของครูผู้สอนเสียก่อน

2.3 ปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดจากตัวนักเรียน ซึ่งมีลักษณะดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ลักษณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นตามความคิดเห็นของครู
ภูมิศาสตร์

ลักษณะ	เห็นว่าเป็นจริง		เห็นว่าไม่จริง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีความรู้ทางภูมิศาสตร์ต่ำ	17	50.00	17	50.00
มีพื้นฐานความรู้ทางภูมิศาสตร์แตกต่างกันมาก	22	64.71	12	35.29
ไม่เห็นความสำคัญและคุณค่าของวิชาภูมิศาสตร์เท่ากับวิชาอื่น ๆ	24	70.59	10	29.41
เห็นว่าวิชาภูมิศาสตร์เป็นวิชาท่องจำน่าเบื่อไม่น่าเรียน	16	47.06	18	52.94
เห็นว่าวิชาภูมิศาสตร์เป็นวิชาที่คะแนนน้อยเกินไป	20	58.80	14	41.20
เห็นว่าวิชาภูมิศาสตร์ไม่มีความสำคัญในการศึกษาต่อ	12	35.29	22	64.70
มักขาดเรียนในช่วงโมงวิชาภูมิศาสตร์	3	8.83	31	91.17
เห็นว่าวิชาภูมิศาสตร์ไม่มีความสำคัญต่อการประกอบอาชีพ	12	35.29	22	64.17
เห็นว่าวิชาภูมิศาสตร์เป็นวิชาที่ล้าสมัย	5	14.71	29	85.29

จากตารางที่ 8 จะเห็นว่าครูสอนวิชาภูมิศาสตร์ส่วนมากร้อยละ 70.59 เห็นว่านักเรียนไม่เห็นความสำคัญและคุณค่าของวิชาภูมิศาสตร์เท่ากับวิชาอื่น ๆ รองลงมาร้อยละ 64.71 เห็นว่านักเรียนมีความรู้ทางภูมิศาสตร์แตกต่างกันมาก และร้อยละ 58.80 นักเรียนเห็นว่าวิชาภูมิศาสตร์เป็นวิชาที่คะแนนน้อยเกินไป ส่วนความเห็นอื่น ๆ ครูส่วนมากเห็นว่าเป็นที่ร้อยละ 91.17 เห็นว่านักเรียนไม่ขาดเรียนในช่วงโมงภูมิศาสตร์ และรองลงมาร้อยละ 85.29 เห็นว่าวิชาภูมิศาสตร์ไม่เป็นวิชาที่ล้าสมัย

2.4 ปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดจากแบบเรียน ซึ่งมีลักษณะดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ลักษณะแบบเรียนภูมิศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ตามความคิดเห็นของครูสอนภูมิศาสตร์

ลักษณะ	เห็นว่าจริง		เห็นว่าไม่จริง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่คลุมเนื้อหาในหลักสูตร	17	50.00	17	50.00
มีคำอธิบายน้อยไปไม่ชัดเจน	24	70.59	10	29.41
มีข้อความผิดพลาดมาก	10	29.41	24	70.59
ภาษาที่ไวยากรณ์เกินไป	8	23.53	26	76.47
การจัดลำดับเนื้อเรื่องยังไม่ดีพอ	14	41.16	20	58.84
มีเนื้อหาล้าสมัยไม่ตรงกับความจริงในปัจจุบัน	25	73.50	9	26.50
ไม่มีคำถามและข้อเสนอแนะที่ดีพอ	29	85.29	5	14.71
หนังสืออ่านประกอบวิชาภูมิศาสตร์มีน้อยมาก	20	58.84	14	41.16
ขาดเอกสารที่จำเป็นต่อการสอนวิชาภูมิศาสตร์ เช่น หลักสูตร ประมวลการสอน โครงการสอน คู่มือครู	18	52.94	16	47.06
ขาดเอกสารและตำราอ้างอิงทางภูมิศาสตร์ พวกพจนานุกรมภูมิศาสตร์ อักษรานุกรมภูมิศาสตร์	22	64.71	12	35.29
ขาดอุปกรณ์การสอนภูมิศาสตร์ พวกแผนที่ขนาดใหญ่ ลูกโลก แผนที่โครงร่าง	19	55.86	15	44.14
หนังสือแบบเรียนไม่มีแผนที่หรือภาพประกอบ	22	64.71	12	35.29

จากตารางที่ 9 จะเห็นว่าลักษณะของแบบเรียนตามความเห็นของครู ซึ่งครู
 ภูมิศาสตร์ส่วนมาก ร้อยละ 85.29 เห็นว่าแบบเรียนไม่มีคำถามและข้อเสนอแนะในการเรียน
 ที่ดีพอประมาณร้อยละ 70 ของครูภูมิศาสตร์เห็นว่า แบบเรียนมีเนื้อหาล้าสมัยไม่ตรงกับ
 ความเป็นจริงในปัจจุบัน มีคำอธิบายน้อยไม่ชัดเจน ประมาณร้อยละ 60 เห็นว่าแบบเรียน
 ไม่มีภาพประกอบหรือแผนที่ที่ดีพอ ขาดเอกสารต่าง ๆ ที่ใช้อ้างอิงทางภูมิศาสตร์ และ
 ประมาณร้อยละ 50 เห็นว่า หนังสืออ่านประกอบวิชาภูมิศาสตร์มีน้อยมาก ขาดอุปกรณ์พวก
 แผนที่ขนาดใหญ่ ลูกโลก ขาดพวกหลักสูตร ประมวลการสอน โครงการสอนและคู่มือครูที่ดี ๆ
 และแบบเรียนที่ใช้อยู่ไม่ครอบคลุมเนื้อหา ส่วนเรื่องอื่น ๆ ครูส่วนน้อยที่เห็นว่า เป็นปัญหาคือไม่ถึง
 ร้อยละ 50 ของครูภูมิศาสตร์ทั้งหมด

2.5 ปัญหาเกี่ยวกับการสอนภูมิศาสตร์ของครูสอนภูมิศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

2.5.1 ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตร ประมวลการสอน แบบเรียนและเวลาเรียน ดังตารางที่ 10 - 11

ตารางที่ 10 ปัญหาของหลักสูตรวิชาภูมิศาสตร์ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันตามความเห็นของ
ครูสอนภูมิศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
เนื้อหาวิชามากเกินไป	10	29.41
เนื้อหาวิชาน้อยเกินไป	3	8.82
เนื้อหาวิชาพอเหมาะก็แล้ว	14	41.20
เนื้อหาของหลักสูตรจัดกิจกรรมได้ยาก	8	23.53
หลักสูตรมีเนื้อหาซ้ำ ๆ กัน	13	38.22
หลักสูตรกับคะแนนไม่สมดุลกัน	16	47.06
หลักสูตรบางตอนไม่เหมาะสม	6	17.65

จากตารางที่ 10 จะเห็นว่าครูส่วนมากคือร้อยละ 47.06 มีความเห็นว่าเนื้อหา
ในหลักสูตรกับคะแนนที่ให้ไม่สมดุลกัน รองลงมาร้อยละ 41.20 เห็นว่าเนื้อหาวิชาใน
หลักสูตรเหมาะสมก็แล้ว และร้อยละ 38.22 เห็นว่าหลักสูตรมีเนื้อหาซ้ำกัน นอกจากนั้นมี
ครูจำนวนน้อยคือไม่ถึงร้อยละ 30 เห็นว่าเนื้อหาวิชามากเกินไป เนื้อหาในหลักสูตรจัด
กิจกรรมได้ยาก หลักสูตรบางตอนยังไม่เหมาะสมและหลักสูตรมีเนื้อหาน้อยเกินไป

เกี่ยวกับการจัดชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์ของวิชาภูมิศาสตร์ ครูส่วนมากร้อยละ
52.94 เห็นว่าควรเพิ่มชั่วโมงเรียนในแต่ละสัปดาห์ให้มากกว่าเดิม และครูร้อยละ 47.06
เห็นว่าเวลาเรียนที่จัดอยู่เดิมต่อสัปดาห์นั้นเหมาะสมก็แล้ว

ค่าประมวลการสอนของครูภูมิศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่ใช้อยู่ครูส่วนมาก
ร้อยละ 79.38 ใช้ประมวลการสอนของกระทรวงศึกษาธิการ ส่วนอีกร้อยละ 20.62 ใช้
ประมวลการสอนของภาคการศึกษา

ตารางที่ 11 ความเห็นของครูภูมิศาสตร์เกี่ยวกับแบบเรียนวิชาภูมิศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่ใช้อยู่

ความเห็น	จำนวน	ร้อยละ
แบบเรียนยากเกินไปไม่เหมาะสมกับชั้นเรียน	4	11.76
แบบเรียนมีเนื้อหาไม่ละเอียดพอ	13	38.22
แบบเรียนไม่มีคำถามท้ายบทและกิจกรรมที่ดี	21	61.74
แบบเรียนยังล้าสมัยไม่ทันกับเหตุการณ์	7	20.58

จากตารางที่ 11 จะเห็นว่าครูส่วนมากร้อยละ 61.74 เห็นว่าแบบเรียนไม่มีคำถามท้ายบทและกิจกรรมที่ดี รองลงมาร้อยละ 38.22 เห็นว่าแบบเรียนมีเนื้อหาไม่ละเอียดพอ และร้อยละ 20.58 เห็นว่าแบบเรียนยังล้าสมัยไม่ทันกับเหตุการณ์ ส่วนน้อยที่สุดเพียงร้อยละ 11.76 เห็นว่าแบบเรียนยากเกินไปไม่เหมาะสมกับชั้นเรียน

2.5.2 ลักษณะของโรงเรียน ของครูและของนักเรียนดังตารางที่ 12 - 14

ตารางที่ 12 ลักษณะของโรงเรียน

ลักษณะของโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
มีห้องสมุดโรงเรียน	34	100
มีห้องสังคมศึกษา	12	35.28
มีชุมนุมสังคมศึกษา	16	47.04
มีมุมสังคมศึกษา	6	17.64

จากตารางที่ 12 จะเห็นว่าโรงเรียนทุกโรงคือร้อยละร้อยมีห้องสมุดโรงเรียน รองลงมาร้อยละ 47.04 มีชุมนุมสังคมศึกษา และน้อยที่สุดร้อยละ 17.64 มีมุมสังคมศึกษา

ตารางที่ 13 ความสัมพันธ์ในการทำงานของครูในสายสังคมศึกษา

ลักษณะการทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
เพื่อนครูให้ความช่วยเหลือในการทำงานอย่างดี	12	35.28
เพื่อนครูให้ความช่วยเหลือพอควร	19	55.86
ไม่มีการช่วยเหลือต่างคนต่างทำ	3	8.82

ตารางที่ 13 จะเห็นว่าครูส่วนมากทำงานโดยให้ความช่วยเหลือกันพอควร คือร้อยละ 55.86 และรองลงมาร้อยละ 35.28 ทำงานโดยให้ความช่วยเหลือกันอย่างดี ส่วนต่างคนต่างทำมีน้อยเพียงร้อยละ 8.82 เท่านั้น

ตารางที่ 14 ลักษณะของนักเรียนขณะที่ครูทำการสอนตามความเห็นของครู

ลักษณะของนักเรียน	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียนขาดความสนใจในการเรียน	6	17.64
นักเรียนขาดความคิดวิพากษ์วิจารณ์	28	82.32
นักเรียนไม่สามารถทำงานกับเพื่อนได้	3	8.82
นักเรียนไม่กล้าซักถาม	10	29.40

จากตารางที่ 14 จะเห็นว่าครูส่วนมากร้อยละ 82.32 เห็นว่านักเรียนขาดความคิดวิพากษ์วิจารณ์ รองลงมาร้อยละ 29.40 เห็นว่านักเรียนไม่กล้าซักถาม ส่วนน้อยเห็นว่านักเรียนขาดความสนใจในการเรียน และน้อยที่สุดเห็นว่า นักเรียนไม่สามารถทำงานกับเพื่อน ๆ ได้

2.5.3 วิธีการสอนของครูภูมิศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ดังตารางที่ 15 - 19

ตารางที่ 15 การเตรียมการสอนของครูภูมิศาสตร์

การเตรียมการสอน	จำนวน	ร้อยละ
เตรียมอย่างใดทุกครั้ง	23	67.62
เตรียมน้อยเพราะไม่ค่อยมีเวลา	8	23.52
ไม่ต้องเตรียมเพราะสอนชำนาญแล้ว	3	8.82

จากตารางที่ 15 จะเห็นว่าครูส่วนมากร้อยละ 67.62 เตรียมการสอนอย่างใดก็
 ทุกครั้ง และที่รองลงมาร้อยละ 23.52 เตรียมน้อยเพราะไม่ค่อยมีเวลา ส่วนไม่เตรียม
 เพราะสอนชำนาญแล้วมีเพียงส่วนน้อย คือร้อยละ 8.82 เท่านั้น

ตารางที่ 16 วิธีสอนที่ครูภูมิศาสตร์ใช้สอนวิชาภูมิศาสตร์

วิธีสอน	จำนวน	ร้อยละ
อธิบายบทเรียนตามหลักสูตรอย่างกว้าง ๆ แล้วให้นักเรียนจดลงสมุด	3	8.82
อธิบายตามแบบเรียนไปตามลำดับจนจบ	8	23.52
อธิบายแบบให้คิดค้นคว้าเพิ่มเติมนอกเหนือไปจากในแบบเรียน	24	70.59
อธิบายเรื่องในแบบเรียนบางเรื่องแล้วให้ทำรายงานเฉพาะที่น่าสนใจ	9	26.46

จากตารางที่ 16 จะเห็นว่าครูส่วนมากร้อยละ 70.56 สอนโดยอธิบายแบบให้
 คิดค้นคว้าเพิ่มเติมจากแบบเรียน รองลงมาร้อยละ 26.46 อธิบายเรื่องในแบบเรียนบาง
 เรื่องแล้วให้ทำรายงานเฉพาะเรื่องที่น่าสนใจ ครูส่วนน้อยอธิบายไปตามแบบเรียนจนจบ
 และอธิบายตามหลักสูตรอย่างกว้าง ๆ แล้วให้นักเรียนจดลงสมุด

ตารางที่ 17 การสอนแบบบรรยายที่ครูภูมิศาสตร์ใช้สอน

แบบการสอน	จำนวน	ร้อยละ
บรรยายโดยใช้อุปกรณ์ประกอบการสอน	21	61.74
บรรยายแล้วให้นักเรียนค้นคว้าเพิ่มเติมให้มารายงานหน้าชั้นบางเรื่อง	12	35.28
บรรยายประมาณ 40 นาทีแล้วเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม	5	14.70
บรรยายประกอบการซักถาม	16	47.04

จากตารางที่ 17 จะเห็นว่าครูส่วนมากร้อยละ 61.74 สอนแบบบรรยายโดยใช้
อุปกรณ์ประกอบการสอน รองลงมาร้อยละ 47.04 สอนแบบบรรยายประกอบการซักถามและ
ส่วนน้อยร้อยละ 35.28 บรรยายแล้วให้นักเรียนค้นคว้าเพิ่มเติมเพื่อมารายงานหน้าชั้นในบางเรื่อง
และส่วนน้อยที่สุดสอนโดยบรรยาย 40 นาทีแล้วเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม

ตารางที่ 18 ความรู้สึกของครูภูมิศาสตร์หลังจากสอนจบในแต่ละชั่วโมง

ความรู้สึก	จำนวน	ร้อยละ
คิดจะปรับปรุงการสอนให้ดียิ่งขึ้นกว่าเก่า	22	64.68
กังวลใจว่านักเรียนจะไม่เข้าใจบทเรียน	8	23.52
แน่ใจว่านักเรียนเข้าใจดีแล้ว	4	12.80

จากตารางที่ 18 จะเห็นว่าครูส่วนมากร้อยละ 64.68 มีความรู้สึกหลังจากสอน
จบในแต่ละชั่วโมงโดยคิดจะปรับปรุงการสอนให้ดียิ่งขึ้นกว่าเก่า รองลงมาร้อยละ 23.52
รู้สึกกังวลใจว่านักเรียนจะไม่เข้าใจบทเรียน และส่วนน้อยร้อยละ 12.80 แน่ใจว่า
นักเรียนเข้าใจดีแล้ว

ตารางที่ 19 ปัญหาการสอนวิชาภูมิศาสตร์ที่ครูภูมิศาสตร์ประสบอยู่

ปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
ขาดความมั่นใจในความรู้ของตน	2	6.01
ขาดเทคนิคการสอนที่ดี	7	20.58
ขาดอุปกรณ์การสอน	15	44.10
ไม่มีแหล่งคนคว่ำ	17	49.98
ไม่รู้วิธีการวัดผล	1	2.94
เวลาเรียนของนักเรียนมีจำกัด	13	38.22

จากตารางที่ 19 จะเห็นว่าปัญหาของครูภูมิศาสตร์ส่วนมากคือร้อยละ 49.98 มีปัญหาเรื่องไม่มีแหล่งคนคว่ำ รองลงมา ร้อยละ 44.10 ขาดอุปกรณ์การสอน และร้อยละ 38.22 เวลาเรียนของนักเรียนมีจำกัด และส่วนน้อยที่สุดร้อยละ 2.94 ไม่รู้วิธีวัดผล

2.5.4 การใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนของครูภูมิศาสตร์ดังตารางที่ 20 - 22

ตารางที่ 20 ความเห็นของครูภูมิศาสตร์เกี่ยวกับการสอนวิชาภูมิศาสตร์แบบมีกิจกรรม มีอุปกรณ์การสอน และมีการวัดผล

ความเห็น	จำนวน	ร้อยละ
สอนไม่ทันตามหลักสูตร	2	6.01
สอนทันตามหลักสูตร	7	20.58
สอนทันหรือไม่ทันขึ้นอยู่กับเทคนิคของครูแต่ละคน	25	73.50

จากตารางที่ 20 จะเห็นว่าครูจำนวนมากที่สุดร้อยละ 73.50 เห็นว่าการสอนภูมิศาสตร์แบบมีกิจกรรม มีอุปกรณ์การสอน และมีการวัดผล สอนทันหรือไม่ทันขึ้นอยู่กับเทคนิคของครูแต่ละคน รองลงมา ร้อยละ 20.58 เห็นว่าสอนทันตามหลักสูตร มีเพียงส่วนน้อยคือร้อยละ 6.01 เท่านั้นที่เห็นว่าสอนไม่ทันตามหลักสูตร

ตารางที่ 21 ความเห็นของครูภูมิศาสตร์เกี่ยวกับการสอนวิชาภูมิศาสตร์โดยใช้
อุปกรณ์

ความเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนดีขึ้น จึงใช้ทุกครั้งที่สอน	16	47.04
ช่วยให้นักเรียนเข้าใจดีแต่เสียเวลา จึงใช้บางครั้งที่จำเป็น	16	47.04
การใช้อุปกรณ์เป็นการสิ้นเปลืองไม่ได้รับประโยชน์เท่าที่ควร	2	6.82

จากตารางที่ 21 จะเห็นว่า ครูส่วนมากร้อยละ 47.04 เห็นว่าการใช้อุปกรณ์ในการสอนภูมิศาสตร์ช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนดี จึงใช้ทุกครั้งที่สอน และเห็นว่า การใช้อุปกรณ์ช่วยให้นักเรียนเข้าใจดีแต่เสียเวลา จึงใช้บางครั้งที่จำเป็น นอกจากนี้ครูส่วนน้อยที่เห็นว่า การใช้อุปกรณ์เป็นการสิ้นเปลืองไม่ได้รับประโยชน์เท่าที่ควร

ตารางที่ 22 ปัญหาของครูภูมิศาสตร์เกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ประกอบการสอน
วิชาภูมิศาสตร์

ปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
อุปกรณ์การสอนของโรงเรียนมีไม่พอ	23	67.62
โรงเรียนมีอุปกรณ์ไม่ทันสมัย	12	35.28
โรงเรียนไม่สนับสนุนให้ครูใช้อุปกรณ์การสอน	1	2.94
ครูต้องจ่ายเงินส่วนตัวซื้ออุปกรณ์การสอนเอง	6	17.64
ครูไม่ชอบทำอุปกรณ์การสอนเพราะทำอุปกรณ์ไม่เป็น	2	6.01
เวลาจำกัดจึงไม่มีเวลาเตรียมทำอุปกรณ์การสอน	3	8.82
ไม่มีปัญหาใด ๆ ในการทำและใช้อุปกรณ์การสอน	8	23.52

จากตารางที่ 22 จะเห็นว่าครูส่วนมากร้อยละ 67.62 มีปัญหาเพราะอุปกรณ์การสอนของโรงเรียนมีไม่พอ รองลงมาร้อยละ 35.28 มีปัญหาเพราะอุปกรณ์การสอนไม่ทันสมัย นอกนั้นมีจำนวนน้อยเท่านั้นที่เห็นว่า ไม่มีปัญหาใด ๆ ในการทำและใช้อุปกรณ์การสอน ครูต้องจ่ายเงินส่วนตัวซื้ออุปกรณ์การสอนเอง มีเวลาจำกัดจึงไม่มีเวลาเตรียมทำอุปกรณ์การสอน น้อยที่สุดร้อยละ 2.94 มีปัญหาเนื่องจากโรงเรียนไม่สนับสนุนให้ครูใช้อุปกรณ์การสอน

2.5.5 การจัดกิจกรรมการสอนวิชาภูมิศาสตร์ ดังตารางที่ 23 - 25

ตารางที่ 23 การเชิญวิทยากรของครูภูมิศาสตร์มาให้ความรู้แก่นักเรียน

ลักษณะการเชิญ	จำนวน	ร้อยละ
เชิญประมาณเทอมละครึ่ง	2	6.01
เชิญประมาณปีละครึ่ง	5	14.70
ไม่เคยเชิญวิทยากรเลย	27	79.38

จากตารางที่ 23 จะเห็นว่าครูส่วนมากร้อยละ 79.38 ไม่เคยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่นักเรียนเลย รองลงมาร้อยละ 14.70 เชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่นักเรียนปีละครึ่ง และส่วนน้อยร้อยละ 6.01 เชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่นักเรียน เทอมละครึ่ง

ตารางที่ 24 ความคิดเห็นของครูภูมิศาสตร์เกี่ยวกับการพานักเรียนไปศึกษา
นอกสถานที่ช่วยให้เกิดผลเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภูมิศาสตร์

ความเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ช่วยให้นักเรียนเห็นของจริง ทำให้เข้าใจดีขึ้นมาก	17	49.98
ช่วยให้นักเรียนสนใจการเรียนวิชาภูมิศาสตร์มากกว่าเก่า	8	23.52
เป็นการให้ประสบการณ์ตรงแก่นักเรียน	17	49.98

จากตารางที่ 24 จะเห็นว่าครูส่วนมากร้อยละ 49.98 ให้ความเห็นเท่ากันสองข้อคือ การพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ช่วยให้นักเรียนเห็นของจริง ทำให้เข้าใจดีขึ้นมาก และเป็นการให้ประสบการณ์ตรงแก่นักเรียน จำนวนรองลงมาร้อยละ 23.52 เห็นว่าการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ช่วยให้นักเรียนสนใจการเรียนวิชาภูมิศาสตร์มากขึ้น

ตารางที่ 25 ปัญหาการจัดกิจกรรมในการสอนวิชาภูมิศาสตร์

ปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร	6	17.64
นักเรียนให้ความสนใจน้อย	7	20.58
เป็นการเพิ่มภาระแก่ครู	5	14.70
ขาดความร่วมมือจากชุมชนภายนอก	9	26.46
ขาดอุปกรณ์และแหล่งคนควา	15	44.10
ไม่มีเวลาพอที่จะจัดกิจกรรม	12	35.28

จากตารางที่ 25 จะเห็นว่าครูส่วนมากร้อยละ 44.10 มีปัญหาการจัดกิจกรรมในการสอนวิชาภูมิศาสตร์ เนื่องจากขาดอุปกรณ์และแหล่งคนควา รองลงมา ร้อยละ 35.28 มีปัญหาเนื่องจากไม่มีเวลาพอที่จะจัดกิจกรรมและน้อยที่สุดร้อยละ 14.70 เห็นว่าเป็นการเพิ่มภาระแก่ครู

2.5.6 ปัญหาเกี่ยวกับการวัดผลของครูภูมิศาสตร์ ดังตารางที่ 26 - 28

ตารางที่ 26 วิธีการวัดผลที่ครูภูมิศาสตร์ใช้วัดผลนักเรียนในวิชาภูมิศาสตร์

วิธีการวัดผล	จำนวน	ร้อยละ
ใช้ทดสอบแบบปรนัย	7	20.58
ใช้ทดสอบแบบอัตนัย	7	20.58
ใช้ทดสอบแบบปรนัยและอัตนัยปนกัน	30	88.20
ให้นักเรียนตอบปากเปล่า	17	49.98
ให้นักเรียนทำรายงาน	22	64.68
ให้นักเรียนทำงานหลาย ๆ ชิ้นแล้วรวมคะแนนเอา	6	17.64

จากตารางที่ 26 จะเห็นว่าครูส่วนมากร้อยละ 88.20 วัดผลนักเรียนโดยการ
ใช้ข้อทดสอบแบบปรนัยและอัตนัยปนกัน รองลงมาร้อยละ 64.68 ใช้วัดผลโดยให้นักเรียน
ทำรายงานและร้อยละ 49.98 วัดผลโดยให้นักเรียนตอบปากเปล่า ส่วนน้อยที่สุดร้อยละ
17.64 ให้นักเรียนทำงานหลาย ๆ ชิ้นแล้วรวมคะแนนเอา

ตารางที่ 27 ปัญหาที่ครูภูมิศาสตร์ประสบอยู่ในการวัดผลวิชาภูมิศาสตร์

ปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
สร้างแบบสอบถามไม่ได้	1	2.94
ไม่มีความรู้เรื่องการวัดผลแบบใหม่	5	14.70
ขาดวัสดุและอุปกรณ์ในการสร้างแบบทดสอบ	7	20.58
ไม่มีปัญหาใด ๆ เลย	21	61.74

จากตารางที่ 27 จะเห็นว่าครูส่วนมากร้อยละ 61.74 ไม่มีปัญหาใด ๆ เลย ในการวัดผลวิชาภูมิศาสตร์ รองลงมาร้อยละ 20.58 มีปัญหาเพราะขาดวัสดุและอุปกรณ์ ในการสร้างแบบทดสอบ และน้อยที่สุดร้อยละ 2.94 สร้างแบบสอบถามไม่ได้

ตารางที่ 28 ความช่วยเหลือที่ครูภูมิศาสตร์ต้องการ

ความช่วยเหลือ	จำนวน	ร้อยละ
ค้ำเนื้อหาวิชาการ	5	14.70
ค้ำวิธีการสอน	5	14.70
ค้ำการสร้างและการใช้อุปกรณ์	5	14.70
ทุกค้ำที่กล่าวมาแล้ว	19	55.86

จากตารางที่ 28 จะเห็นว่า ครูส่วนมากร้อยละ 55.86 ต้องการให้ช่วยเหลือ ทุกค้ำที่กล่าวมาแล้วคือ ค้ำเนื้อหาวิชาการ ค้ำวิธีการสอน ค้ำการสร้างและการใช้ อุปกรณ์ ส่วนน้อยร้อยละ 14.70 ต้องการให้ช่วยเหลือค้ำเดียวคือ ค้ำเนื้อหาวิชาการ หรือค้ำวิธีสอน หรือค้ำการสร้างและการใช้อุปกรณ์

3. เกี่ยวกับนักเรียน

3.1 สถานภาพของนักเรียน

นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 493 คน เป็นนักเรียนชายจำนวน 223 คน หรือร้อยละ 45.25 เป็นนักเรียนหญิง จำนวน 270 คน หรือร้อยละ 54.75 มีอายุตั้งแต่ 11 ปีไปจนถึง 18 ปี อายุเฉลี่ยของนักเรียนคือ 15.20 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอายุ คือ 3.16 เป็นนักเรียนที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 165 คน หรือร้อยละ 33.34 เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 168 คน หรือร้อยละ 33.94 และเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 160 คน หรือร้อยละ 32.32

ความคิดเห็นของนักเรียนทั้งสิ้น 493 คน เกี่ยวกับการจัดชั่วโมงสอนวิชา ภูมิศาสตร์ต่อสัปดาห์ นักเรียนส่วนมาก 298 คน หรือร้อยละ 60.20 เห็นว่าควรสอนวิชา ภูมิศาสตร์สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รองลงมาคือร้อยละ 19.18 เห็นว่าควรสอนวิชาภูมิศาสตร์ สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง และจำนวนร้อยละ 17.37 เห็นว่าควรสอนวิชาภูมิศาสตร์สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง ส่วนจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 1.82 เห็นว่าควรสอนวิชาภูมิศาสตร์สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง

ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับวิชาภูมิศาสตร์ ตารางที่ 29
 ตารางที่ 29 ความเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับวิชาภูมิศาสตร์

ความเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เป็นวิชาที่มีประโยชน์ช่วยให้เข้าใจถึงปัญหาประจำวันและ ใช้เหตุผลแก้ปัญหา	232	46.87
เป็นวิชาที่น่าสนใจ สนุกและให้ความเพลิดเพลิน	156	31.51
เป็นวิชาที่ช่วยให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อโลก รู้ถึงคุณค่า ของความเข้าใจระหว่างชาติ	337	68.07
เป็นวิชาที่ช่วยฝึกทักษะในการสังเกตพิจารณา เป็นคน มีเหตุผลในการแก้ปัญหา	233	47.06
เป็นวิชาที่เกี่ยวกับเหตุการณ์อดีต ปัจจุบัน และอนาคต	249	50.30
เป็นวิชาที่ครูสอนดีมีวิธีการสอนและอุปกรณ์การสอนที่ดี ทำให้สนุก	108	21.82
เป็นวิชาที่สอบไต่คะแนนดี	93	18.78
เป็นวิชาที่มีการบ้านมาก	7	1.41
เป็นวิชาที่ครูสอนไม่ดี อธิบายไม่เข้าใจ	23	4.65
เป็นวิชาที่สอบไต่คะแนนไม่ดี	61	12.32
เป็นวิชาที่น่าเบื่อไม่มีประโยชน์	17	3.43
เป็นวิชาที่เรียนแล้วเข้าใจยาก	72	14.54

จากตารางที่ 29 จะเห็นว่านักเรียนส่วนมากร้อยละ 68.07 เห็นว่าวิชาภูมิศาสตร์
 ช่วยให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อโลก รู้ถึงคุณค่าของความเข้าใจระหว่างชาติ รองลงมาร้อยละ
 50.30 มีความเห็นว่าวิชาภูมิศาสตร์เป็นวิชาที่เกี่ยวกับเหตุการณ์อดีต ปัจจุบัน และอนาคต
 และร้อยละ 47.06 เห็นว่าวิชาภูมิศาสตร์ช่วยฝึกทักษะในการสังเกตพิจารณาช่วยให้คนมี
 เหตุผลในการแก้ปัญหา ส่วนความเห็นน้อยที่สุดร้อยละ 1.41 เห็นว่าเป็นวิชาที่มีการบ้านมาก

3.2 ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการสอนวิชาภูมิศาสตร์ทั้งตารางที่ 30 - 43

ตารางที่ 30 ความเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับโรงเรียน

ลักษณะของโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
มีห้องสมุดโรงเรียน	291	58.78
มีห้องสังคมศึกษา	57	11.51
มีมุมหนังสือวิชาการต่าง ๆ	16	3.23
มีทุกอย่างที่กล่าวมาแล้ว	200	40.42
ไม่มีอะไรเลย	8	1.61

จากตารางที่ 30 จะเห็นว่านักเรียนส่วนมากร้อยละ 58.78 ตอบว่ามีห้องสมุดโรงเรียน รองลงมาร้อยละ 40.42 มีทั้งห้องสมุดโรงเรียน ห้องสังคมศึกษา และมุมหนังสือ ส่วนน้อยที่สุดร้อยละ 1.61 ตอบว่าไม่มีอะไรเลย

ตารางที่ 31 ความเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับครูภูมิศาสตร์

ลักษณะของครู	จำนวน	ร้อยละ
มีความรู้ดี มีวิธีการสอนดี	360	72.74
มีบุคลิกดี มีความสนใจนักเรียนทุกคน	334	67.47
มีวิธีการสอนที่น่าสนใจ	77	15.55
มีบุคลิกไม่ดี ไม่สนใจนักเรียนสอนตามหน้าที่เท่านั้น	39	7.88
มีความรู้ไม่เพียงพอที่จะให้ความรู้แก่นักเรียน	24	4.85

จากตารางที่ 31 จะเห็นว่านักเรียนส่วนมากร้อยละ 72.74 เห็นว่าครูภูมิศาสตร์มีความรู้ดี มีวิธีการสอนดี รองลงมาร้อยละ 67.47 เห็นว่าครูภูมิศาสตร์มีบุคลิกดี มีความสนใจนักเรียนทุกคน ส่วนน้อยที่สุดที่เห็นว่าคุณครูภูมิศาสตร์มีความรู้ไม่เพียงพอที่จะให้ความรู้แก่นักเรียนมีเพียงร้อยละ 4.85 เท่านั้น

ตารางที่ 32 ลักษณะของครูภูมิศาสตร์ที่นักเรียนต้องการหากมีโอกาสเลือก

ลักษณะของครู	จำนวน	ร้อยละ
มีความรู้ดี มีวิธีการสอนดี เอาใจใส่ดูแลนักเรียนทุกคน	153	30.91
มีความรู้ดี มีระเบียบวินัยดี ความคุมชั้นเรียนได้ดี	16	3.23
ใจดี ไม่เข้มงวดกวดขันนัก สอนพอใช้ได้	9	1.81
สอนตามหน้าที่ ไม่เอาใจใส่นักเรียน แต่วิธีการสอนดีนักเรียนเข้าใจ	5	1.01
มีความรู้ดี วิธีการสอนทันสมัย เข้ากับนักเรียนได้ทุกคน และช่วยให้นักเรียนรู้จักแก้ปัญหาด้วยตนเอง	326	65.85

จากตารางที่ 32 จะเห็นว่านักเรียนส่วนมากร้อยละ 65.85 ต้องการครูภูมิศาสตร์ที่มีความรู้ดี วิธีการสอนทันสมัย เข้ากับนักเรียนได้ทุกคน และช่วยให้นักเรียนรู้จักแก้ปัญหาด้วยตนเอง รองลงมา ร้อยละ 30.91 ต้องการครูที่มีความรู้ดี มีวิธีการสอนดี เอาใจใส่ดูแลนักเรียนทุกคน ส่วนจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 1.01 ต้องการครูที่สอนตามหน้าที่ ไม่เอาใจใส่นักเรียน แต่วิธีการสอนดีนักเรียนเข้าใจ

ตารางที่ 33 ความรู้สึกของนักเรียน ขณะที่ครูสอนวิชาภูมิศาสตร์

ความรู้สึก	จำนวน	ร้อยละ
มีความเข้าใจในเนื้อหาที่ครูสอนดี	121	24.44
รู้สึกสนุกสนานเพลิดเพลิน	26	5.25
รู้สึกเบื่อหน่าย ง่วงนอน ไม่อยากเรียน	110	22.23
ติดตามเนื้อหาที่ครูสอนเปรียบเทียบกับสภาพจริง ๆ เสมอ	223	45.05
รู้สึกไม่เข้าใจเนื้อหาที่เรียน	16	3.23

จากตารางที่ 33 จะเห็นว่า นักเรียนส่วนมากร้อยละ 45.05 มีความรู้สึกขณะที่ครูสอนวิชาภูมิศาสตร์ว่าได้ติดตามเนื้อหาที่ครูสอนเปรียบเทียบกับสภาพจริงเสมอ รองลงมา ร้อยละ 24.44 มีความรู้สึกเข้าใจเนื้อหาที่ครูสอนดี และร้อยละ 22.23 มีความรู้สึกเบื่อหน่าย ง่วงนอน ไม่อยากเรียน ส่วนน้อยที่สุดร้อยละ 3.23 รู้สึกว่าไม่เข้าใจเนื้อหาที่เรียน

ตารางที่ 34 วิธีการสอนของครูที่ใช้สอนวิชาภูมิศาสตร์ ตามความเห็นของนักเรียน

วิธีการสอน	จำนวน	ร้อยละ
อธิบายตามหลักสูตรอย่างกว้าง ๆ แล้วให้จดลงสมุด	118	23.84
อธิบายบทเรียนตามหนังสือแบบเรียนเรียงตามลำดับไปเรื่อย ๆ	134	27.07
อธิบายแล้วให้นักเรียนค้นคว้าเพิ่มเติมจากแบบเรียนและเปิดโอกาสให้ซักถามอย่างเสรี	214	43.23
อธิบายแล้วให้นักเรียนทำรายงานเรื่องที่นำเสนอเป็นประจำ	74	14.95

จากตารางที่ 34 จะเห็นว่านักเรียนส่วนมากร้อยละ 43.23 เห็นว่าครูสอนวิชาภูมิศาสตร์สอนโดยอธิบายแล้วให้นักเรียนค้นคว้าเพิ่มเติมจากแบบเรียนและเปิดโอกาสให้ซักถามอย่างเสรี รองลงมาร้อยละ 27.07 เห็นว่าครูสอนแบบอธิบายบทเรียนตามหนังสือแบบเรียนเรียงตามลำดับไปจนจบ และส่วนน้อยที่สุดคือร้อยละ 14.95 เห็นว่าสอนโดยอธิบายแล้วให้นักเรียนทำงานเรื่องที่นำเสนอเป็นประจำ

ตารางที่ 35 ความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการสอนของครูที่ใช้อุปกรณ์ประกอบการสอน

ความรู้สึกของนักเรียน	จำนวน	ร้อยละ
เข้าใจบทเรียนดีขึ้นมาก ทำให้เข้าใจง่ายขึ้น	442	89.28
เข้าใจบทเรียนดีขึ้นเล็กน้อย	50	10.12
เสียเวลาไม่มีประโยชน์	6	1.21

จากตารางที่ 35 จะเห็นว่าความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการสอนของครูที่ใช้อุปกรณ์ประกอบการสอน ส่วนมากร้อยละ 89.28 รู้สึกว่าเข้าใจบทเรียนดีขึ้นมาก ทำให้เข้าใจง่ายขึ้น รองลงมาร้อยละ 10.12 รู้สึกว่าเข้าใจบทเรียนดีขึ้นเพียงเล็กน้อย ส่วนน้อยที่สุดร้อยละ 1.21 รู้สึกว่าเสียเวลาไม่มีประโยชน์

ตารางที่ 36 ความเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ของครูภูมิศาสตร์

ความเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ใช้ทุกครั้งที่สอนวิชาภูมิศาสตร์	64	12.93
ใช้บางครั้งหากเป็นเรื่องที่จำเป็น	359	72.52
ไม่เคยใช้เลย	77	15.56

จากตารางที่ 36 จะเห็นว่านักเรียนส่วนมากร้อยละ 72.52 เห็นว่าครูสอนภูมิศาสตร์สอนโดยใช้อุปกรณ์การสอนเป็นบางครั้งที่จำเป็นเท่านั้น และพวก รองลงมา ร้อยละ 15.56 เห็นว่าครูไม่เคยใช้อุปกรณ์การสอนเลย ส่วนพวกที่ตอบว่าครูใช้ทุกครั้งที่สอนมีน้อยมาก

ตารางที่ 37 การเชิญวิทยากรของครูภูมิศาสตร์ตามความเห็นของนักเรียน

ลักษณะการเชิญ	จำนวน	ร้อยละ
ประมาณเดือนละครั้ง	10	2.02
ประมาณเดือนละครั้ง	23	4.65
ประมาณปีละครั้ง	24	4.85
ไม่เคยเชิญเลย	437	88.27

จากตารางที่ 37 จะเห็นว่านักเรียนส่วนมากร้อยละ 88.27 ตอบว่าครูภูมิศาสตร์ไม่เคยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่นักเรียนเลย นอกจากนั้นไม่ถึงร้อยละ 5 ที่ตอบว่าเชิญมาปีละครั้งหรือเดือนละครั้ง หรือเดือนละครั้ง

ตารางที่ 38 การไปทัศนศึกษาของนักเรียน

การทัศนศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ไปทัศนศึกษาปีละครั้ง	173	34.95
ไปทัศนศึกษาเทอมละครั้ง	66	13.34
ไม่เคยไปทัศนศึกษาเลย	257	51.92

จากตารางที่ 38 จะเห็นว่านักเรียนส่วนมากร้อยละ 51.92 ไม่เคยไปทัศนศึกษารองลงมาร้อยละ 34.95 เคยไปทัศนศึกษาปีละครั้ง และที่น้อยที่สุดร้อยละ 13.34 ไปศึกษานอกสถานที่เทอมละครั้ง

ตารางที่ 39 ครูเคยสั่งให้นักเรียนอ่านหนังสือเหล่านี้หลังจากการเรียนวิชาภูมิศาสตร์

หนังสือ	จำนวน	ร้อยละ
แบบเรียนวิชาภูมิศาสตร์ที่บุคคลอื่นแต่งนอกเหนือจากของกระทรวงศึกษาธิการ	170	34.35
หนังสือตำราภูมิศาสตร์	192	38.78
สารคดีหรือบทความเกี่ยวกับภูมิศาสตร์	151	30.50
สมุดแผนที่ภูมิศาสตร์	330	66.67
ติดตามข่าวประกาศของกรมอุตุนิยมวิทยา	105	21.22
หนังสือพิมพ์เกี่ยวกับภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ	206	41.62

จากตารางที่ 39 จะเห็นว่าครูเคยสั่งให้นักเรียนส่วนมากร้อยละ 66.67 อ่านหนังสือพวกแผนที่ภูมิศาสตร์ รองลงมาร้อยละ 41.62 อ่านหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ และส่วนน้อยที่สุดร้อยละ 21.22 ติดตามข่าวประกาศของกรมอุตุนิยมวิทยา

ตารางที่ 40 การวัดผลแบบใดที่ครูใช้วัดผลการเรียนวิชาภูมิศาสตร์ของนักเรียน

แบบการวัดผล	จำนวน	ร้อยละ
ใช้ข้อทดสอบแบบปรนัย	79	15.96
ใช้ข้อทดสอบแบบอัตนัย	122	24.64
ใช้ข้อทดสอบทั้งแบบปรนัยและอัตนัย	342	69.08
ให้นักเรียนตอบปากเปล่า	168	33.94
ให้นักเรียนทำรายงาน	139	28.07
ให้นักเรียนทำงานหลาย ๆ ชิ้นแล้วรวมคะแนนเอา	103	20.80

จากตารางที่ 40 จะเห็นว่านักเรียนส่วนมากร้อยละ 69.08 วัดผลโดยใช้ข้อทดสอบแบบปรนัยและอัตนัยรวมกัน รองลงมาร้อยละ 33.94 ตามให้ตอบปากเปล่า ส่วนวิธีอื่น ๆ มีน้อย และน้อยที่สุดร้อยละ 15.96 วัดผลโดยใช้ข้อทดสอบแบบปรนัยอย่างเดียว

ตารางที่ 41 ครูสอนภูมิศาสตร์วัดผลการเรียนของนักเรียนเมื่อไคบัง

วัดเมื่อไคบัง	จำนวน	ร้อยละ
วัดทุกครั้งเมื่อสอนจบบทเรียนหนึ่ง ๆ	189	38.17
วัดผลท้ายชั่วโมงที่สอนทุกครั้ง	38	7.67
วัดโดยให้นักเรียนส่งงานเป็นเทอม	126	25.45
ให้สอบเป็นเทอมก่อนโรงเรียนปิด	169	34.14
ให้ทำแบบฝึกหัดแล้วรวมคะแนนตลอดปี	180	36.37

จากตารางที่ 41 จะเห็นว่า การวัดผลนักเรียนส่วนมากร้อยละ 38.17 วัดทุกครั้งเมื่อสอนจบบทเรียน รองลงมาร้อยละ 36.37 ให้ทำแบบฝึกหัดแล้วรวมคะแนนตลอดปี ส่วนน้อยที่สุด 7.67 วัดผลท้ายชั่วโมงที่สอนทุกครั้ง

ตารางที่ 42 วิธีการวัดผลที่นักเรียนต้องการ หากครูภูมิศาสตร์เปิดโอกาสให้เลือก

การวัดผล	จำนวน	ร้อยละ
วัดผลทุกครั้งที่ยังเรียนจบบทเรียน	340	68.69
วัดผลเดือนละครั้ง	83	16.77
วัดผลเทอมละครั้ง	46	9.30
ไม่วัดผลเลยทำงานเก็บตลอดปี	42	8.48

จากตารางที่ 42 จะเห็นว่าหากมีโอกาเลือกการวัดผล นักเรียนส่วนมาก ร้อยละ 68.69 เลือกวัดผลทุกครั้งที่ยังเรียนจบบทเรียน รองลงมาร้อยละ 16.77 ต้องการวัดผลเดือนละครั้ง นอกจากนี้ยังมีนักเรียนส่วนน้อยต้องการวัดผลเทอมละครั้ง และไม่วัดผลเลยแต่ทำงานเก็บคะแนนตลอดปี

ตารางที่ 43 ความเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับแบบเรียนวิชาภูมิศาสตร์ที่ใช้อยู่

ความเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เหมาะสมดีแล้ว	134	27.07
เนื้อหายากเกินไป	47	9.50
รูปภาพชัดเจนดี	68	13.74
เนื้อหาไม่ละเอียดพอ	161	32.52
เนื้อหาล้าสมัยไม่ทันเหตุการณ์	176	35.56
รูปภาพและแผนที่ประกอบน้อยไป	258	52.12
ไม่มีคำถาม กิจกรรมท้ายบทเรียน	242	48.89

จากตารางที่ 43 จะเห็นว่านักเรียนส่วนมากร้อยละ 52.12 เห็นว่าแบบเรียนมีรูปภาพและแผนที่ประกอบน้อยเกินไป รองลงมาร้อยละ 48.89 เห็นว่าแบบเรียนไม่มีคำถาม กิจกรรมท้ายบทเรียน ส่วนน้อยที่สุดร้อยละ 9.50 เห็นว่าเนื้อหายากเกินไป